

Kunnskapsdepartementet
Rundbordskonferanse 4. mai om melding til Stortinget om livslang
læring og utenforskap.

Innspill fra Studieforbundet kultur og tradisjon

Målgruppen for arbeidet er voksne med svak kompetanse og svake grunnleggende ferdigheter som har falt utenfor eller om står i fare for på falle utenfor arbeidslivet.

Departementet peker spesielt på fire grupper hvor utfordringene er spesielt store.

1. Voksne som verken er i jobb eller i utdanning på grunn av manglende ferdigheter.
2. Voksne som har for svak utdanning, svake grunnleggende ferdigheter og/eller manglende norskferdigheter til å takle krav i arbeidslivet
3. Innvandrere som har mangelfulle norskferdigheter eller utdanning, eller som ikke får godkjent sin kompetanse.
4. Unge voksne som har falt ut av videregående opplæring

Studieforbundet har fire kortfattede innspill til arbeidet med stortingsmeldingen;

- 1) Kompetanse må anse som en samfunnsverdi, og ikke bare i et direkte nytteperspektiv. Dette vil bidra til et bredere og mer tilpasset opplæringstilbud.
- 2) Ikke-formell opplæring må få høynet status som verdifull og ønsket kompetanse. I konkurransen om ressurser og oppmerksomhet blir studieforbundenes opplæring nedprioritert i forhold til formell opplæring/utdanning. Vi mener korte og tilpassede kurs når svært mange deltakere og er et nyttig tillegg til formell utdanning. Styrket verdi vil gi ideell sektor større muligheter for å utvikle gode, tilpassede opplæringsløp for å møte den enkelte utdanningssøker
- 3) Studieforbundet og medlemsorganisasjonenes opplæring retter seg mot kulturfag, herunder små- og verneverdige fag og kunnskap som ikke lenger er allemannseie. Disse fagområdene er omtalt i UNESCOs konvensjon om immateriell kulturarv, som Norge har ratifisert. Ideell sektor har tatt ansvaret for mengden opplæringstilbud innenfor dette

området, som er et reelt supplement til offentlig utdanning. Dette ansvaret må i utkrystallisere seg i ressursfordeling.

- 4) Voksne uten rett som søker yrkesfaglig utdanning stiller bakerst i køen. Det er ikke forenlig med ønsket om et løft for yrkesfag, og livslang læring. Dette merkes særlig i de små- og verneverdige fagene der skoleeierne ofte er ideelle aktører. Private skoler som tilbyr yrkesopplæring til voksne uten rett får avkortet statstilskudd, og dermed umulig driftssituasjon.

Vi mener ideell sektor bør trekkes mer og tydeligere inn i arbeidet med kompetanseheving og har to forslag til tiltak:

- 1) Styrke tilskudd til studieforbundene

Ideell sektor er en viktig tilbyder av kurs og opplæring uten krav til forkunnskap og uten avsluttende eksamen. Disse kursene favner svært mange, og forskning viser at studieforbundene samlet når "alle". Kursene gir mestringfølelse og fører til økt motivasjon for å lære mer. Den generelle studieforbundsfinansieringen bør styrkes for å gi rom for systematisk arbeid ovenfor denne målgruppa.

- 2) Voksne uten rett stiller bakerst i køen til videregående opplæring. Dette rammer særlig privatskolene som ofte har fått rett til å tilby opplæring for voksne, men fradrag i statlig tilskudd fordi de voksne ikke skal ha fullverdig tilbud. For voksne som ønsker opplæring innenfor små- og verneverdige fag er dette svært uheldig og bør endres. Finansiering av voksne uten rett i videregående opplæring bør styrkes.

Med vennlig hilsen
Studieforbundet kultur og tradisjon

Eli Ulvestad /s/
Leder

Kjærsti Gangsø
Daglig leder